

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 102. Alia concordiae pacta a Galliarum Regis legato proposita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

nibus negotiis, & actionibus tam ci- Sæc. XVII.
vilibus, quam criminalibus abstinerent. A. C. 1621.

XI. Rebellionis suæ veniam rebelles haberent, nec cædis perpetratæ pœnam ullam luerent. XII. Hispanus contra Rex, mille & quingentos Ducatos quotannis Grisonibus solveret. XIII. Militem expetenti Hispano, non ultra viginti quatuor, nec minus tamen, quam duodecim vexillationes mittere Grifones tenerentur. XIV. Stipendium cum aliis commune haberent. XV. Hispanus foederatos Grifones contra omnem externam vim tueretur. XVI. Restitutio Veltlini primariis tantum Grisonibus, & iis, qui capita hæc amplecterentur, fieret, illisque patrocinium paratum esset, reliqui vero, qui tractationem hanc amplecti intra mensem unum, atque alterum non velint, pro manifestis hostibus perpetuo haberentur.

§. CII.

*Alia concordiaè pacta a Galliarum
Regis Legato proposita.*

Cum autem Grifones Calvinistæ suam sectam e Valtelinio eliminari, & Tridentinam Synodum introduci, iniquissimo ferrent animo, avide ex Hispania redeuntem Bassompetram Franciæ Legatum

Hist. Eccles. Tom. LVII.

Y gatum

Sæc. XVII. A. C. 1621. gatum præstolabantur: Hic enim die undecima Martii Madritum appulsus, Philippum III. Hispaniæ Regem eo inducere jubebatur, ut Valtelini restitutionem Grisonibus sine mora faciendam urgeret. Verum infausta Regis mors hujus negotii successum retardabat, Philippo autem IV. Regnum moderante in Regio Senatu propositum est, ad componendos intestinos Rhetiæ motus, necnon ad Catholicam Religionem sartam tectamque conservandam nil magis expedire, quam si summus Pontifex justo pretio hanc ditionem coemeret, aut si id præplaceret, Valtelina ditio in novum Helvetiæ Pagum erigeretur: Neutra propositio arridebat Franciæ Legato, qui Valtelinum Grisonibus integrum restitui, pertinacius contendit: re igitur ultro citroque agitata tandem die vigesima quinta Aprilis decretum, ut nupera Madritensis transactio in usum deduceretur, cujus præcipui articuli erant sequentes. I. Cunctis in pristinum statum restitutis, in Valtelinio, ac Clafensi, & Wormiana ditione in Catholicæ Religionis præjudicium innovata tollerentur, ac Religio ad statum, in quo sub annum millesimum sexcentesium decimum septimum erat, revocaretur. II. Milites ad Valtelinium tam ab Hispanis, quam Grisonibus

nibus dimitterentur. III. Fœderatio Sæc. XVII.
 cum Vallensibus rata esset. IV. Gal- A. C. 1621.
 liæ, Hispaniæ, & Clafenses Commis-
 sarii ad Lucernam convenirent, factam-
 que cum fœderatis transactionem Si-
 gillis, & subscriptionibus suis confir-
 marent, literis duplici lingua Italica
 nempe, & Gallica super ea confectis.
 Expetitur præterea a fœderatis fuit,
 ut omnium, quæ facta hæcenus essent
 obliti, profugos ad possessiones suas
 redire paterentur, at illi, proditorem
 novam ab eis metuentes deliberationem
 se ea de re ulteriorem suscepturos re-
 sponderunt.

Hæc pacta, quæ Franciæ Rex Pa-
 risiis ad Montholonium suum apud Hel-
 vetios Oratorem transmiserat, hic die
 decima octava Maij congregatis Gri-
 fonibus proposuit: illorum etiam exe-
 cutionem Hispaniæ Rex, urgente Ale-
 xandro Scapio summi Pontificis Nun-
 tio, Feriæ Duci iteratis jussis deman-
 dabat. Hanc in rem Lucernæ præ-
 scripta habebantur comitia, quibus ta-
 men Calvinistæ interesse renuentes, in
 Badano Comitatu sua celebrarunt con-
 venticula: Nihilominus Franciæ Ora-
 tores, & Alberti Archiducis Legatus,
 & præprimis Scapius Papæ Nuntius
 pacem restituere, totis viribus ad labo-
 rabant, erectisque novis articulis Re-
 Y 2 ligio-

Sæc. XVII. A. C. 1621. ligionis Catholicæ securitati in Valte-
 linio magis adhuc prospici petebant;
 pagi enim Catholici Madritensis pacti
 sponsores esse veriti, totum negotium
 summi Pontificis, & Hispani, ac Galli
 Regum iudicio relinquebant. E con-
 trario autem fœderati Calvinistæ alio
 conventu Araniæ habito, litem armis
 dirimere decreverunt, contractisque
 duodecim Grisonum millibus die duo-
 decima Octobris Wormiam oppidum
 interceperunt, arcis expugnationem
 tentaturi, nisi ab Hispanis præsi-
 diariis incenso oppido non sine magna
 clade repulsi fuissent.

§. CIII.

*Leopoldi Austriæ Archiducis expedi-
 tio in Rhetiam.*

*Lotich, l. c.
 Ferrer. cont.
 p. 377.
 Gramond
 Hist. Gall.
 lib. 8.*

Sub idem tempus Rhæti justam Leo-
 poldi Austriæ Archiducis vindictam
 provocabant, eo quod paulo ante in
 locis eidem subjectis jurisdictionem
 violassent, necnon Rhazunsam Au-
 striacæ ditionis arcem deprædati essent,
 atque etiamnum quasdam civitates,
 arcesque infestarent, necnon Wormiæ
 oppido antehac expugnato præsidia im-
 posuissent: læsam igitur jurisdictionem
 suam reparari petebat Archidux, Rhæ-
 tos hortatus, ut præstita satisfactione
 immi-